

B. 205.2

SBCE 024

Analele Univ. „AL.I. CUZA” Iași
T. XXI, sec. II, 1975

STUDIUL VARIABILITĂȚII SCHELETULUI ARIPII
LA MYOTIS OXYGNATHUS MONTIC.
DE
N. VALENCIUC

En utilisant des méthodes statistiques l'auteur démontre les caractéristiques de la variation de la longueur et de la largeur de l'aile chez *Myotis oxygnathus* et il présente aussi certaines explications.

Variabilitatea, caracteristică proprie tuturor organismelor, a fost considerată de Darwin ca un factor al evoluției și a constituit obiectul unor numeroase cercetări. Variabilitatea interesează și taxonomia întrucât chiar „caracterele supuse variabilității intraspecificice sau intrapopulaționale pot fi caractere taxonomice de subspecie, specie sau chiar gen, dar luate nu ca valori absolute ci ca limite de variabilitate sau ca valori medii” [1].

Unul din organele caracteristice ale chiropterelor îl constituie aripa, provenită, după cum știm, prin modificarea structurii membrului anterior. În studiul nostru asupra speciei *Myotis oxygnathus*, una din cele mai frecvente din fauna chiropterelor de la noi, ne-am propus să arătăm în ce măsură variabilitatea afectează piesele scheletice ale aripii, dacă variabilitatea este deosebită la cele două sexe, care sînt piesele scheletice care prezintă cea mai mare variabilitate și cum se poate explica aceasta.

Material și metodă

Materialul luat în studiu l-a constituit un număr de 77 exemplare de *Myotis oxygnathus* (50 ♀♀ și 27 ♂♂) toate colectate din peștera de la Rarău — Suceava (1964—1967). Au fost preparate și luate în studiu cîte 12 piese scheletice de la ambele aripi ale fiecărui exemplar (humerusul, antebrațul, metacarpul degetelor III, IV și V și falangele degetelor III, IV și V) în total aproape 2000 de piese care au fost măsurate iar valorile lor supuse prelucrării cu ajutorul metodelor statistico-matematice. Pentru aprecierea variabilității acestora a fost luat în considerare coeficientul de variație (s%) calculat după formula: $s\% = \frac{s \cdot 100}{\bar{x}}$ (s = abaterea standard, \bar{x} = media aritmetică).

Rezultate și concluzii

Din analiza datelor înscrise în tabelul nr. 1 și reprezentate în figura nr. 1, rezultă următoarele concluzii:
— Variabilitatea este mult mai mare la masculi (s% = 6,68) față de cea întilnită la femele (s% = 4,51). Așa dar gradul de variabilitate este caracteristic fiecărui sex și aceasta poate fi explicată prin strînsa corelație care există între mă-

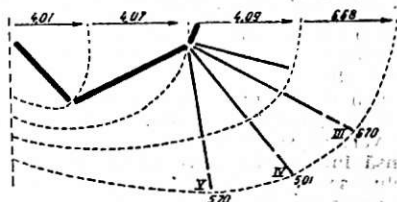
TABELUL I

Valorile medii ale coeficienților de variație (%)

Nr. crt.	Variabila cercetată	♀♀	♂♂	Media generală
1	Humerus	3,94	4,08	4,01
2	Antebraț	4,40	3,74	4,07
3	Metacarp deget III	3,83	4,60	4,17
4	Falanga 1	4,08	4,11	4,07
5	Falanga 2	4,37	14,20	9,24
6	Falanga 3	9,60	9,15	9,37
7	Metacarp deget IV	4,03	4,01	4,02
8	Falanga 1	3,47	4,65	4,06
9	Falanga 2	4,28	9,73	7,00
10	Metacarp deget V	4,25	3,93	4,09
11	Falanga 1	3,60	6,17	4,88
12	Falanga 2	4,27	11,99	8,13

1. Metacarpul degetului III, IV și V = 4,09

2. Falangele degetului III, IV și V = 6,68

Fig. 1. Schema scheletului aripii la *Myotis oxygnathus* și valorile medii ale coeficienților de variație.

rimile aripilor și gradul de variabilitate a greutatei corpului diferit la cele două sexe.

— Dacă urmărim variabilitatea la cele 3, degete luate în discuție observăm că cea mai mare este întâlnită la degetul III, iar cea mai mică la degetul IV. Din acest punct de vedere degetul V ocupă o poziție intermediară.

— Variabilitatea afectează, prin urmare, atât lungimea aripii cât și lățimea ei. Lungimea degetului IV, care ocupă o poziție anatomică intermediară între celelalte două degete care concurează la realizarea lungimii și respectiv a lățimii aripii, are o variabilitate mai constantă.

— Variabilitatea crește de la piesele proximale la cele distale (humerus = 4,01, antebraț = 4,07, metacarpul = 4,09, falange = 6,68). Piesele osoase care au suferit cele mai recente modificări ontogenetice și filogenetice prezintă cea mai mare variabilitate.

Din cele subliniate mai sus rezultă că variabilitatea afectează în mod deosebit scheletul aripilor după cum exemplarele aparțin unui sex sau altuia și se manifestă în mod diferit și la nivelul diferitelor categorii de oase așezate mai aproape sau mai departe de axa corpului.

BIBLIOGRAFIE

- Bănărescu P. — Principiile și metodele zoologiei sistematice. Edit. Acad. R.S.R., 1973.
- Barbu P. — Analele Universității București, nr. 28, 1961.
- Hanak V. — Acta Soc. Zool. Bohemoslanicae, T. XXIX, fasc. 4, 1965.
- Sigmund L. — Acta Univ. Carolinae, vol. nr. 3, Praha, 1964.
- Valenciuc N. și Ion I. — An. șt. Univ. Iași, T. XIII, fasc. 1, 1967.